

Universitätsbibliothek Paderborn

Manuale Parochorum

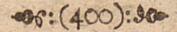
In Duos Libellos Partitum

De Decimis, oblationibus, Sepulturis, bonis Parochorum, aliisque scitu utilissimis materiis

Engel, Ludwig Salisburgi, 1668

Cap. 3. De Iuramentis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40891

10. 1 II. I

12. 1 13. In

wem fi

rocatio

latoria

Mis eft

8. D

Wet:

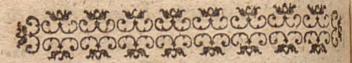
que

oniur

igion

que

leat, fe

CAPUT III. DE JURAMENTIS.

Otis affinia funt jurament, placuit proptereà etiam de his breviter aliqua annectere, omissis tamen illis juramentis 16. Di quæ in judiciali processu ustata funt, & parum ad præsens insti-I dem tutum faciunt.

SUMMARIA.

- I. Iuramentum quid, & quibus modu at verbes fiat.
- An licitum fit jurare.
- it! fe Attesttatio sub fide sacerdotali, nobili th an fit juramentum.
- Iuramentum debet habere 3. Comitti. 14 mirting.
- Veritatem.
- Indicium.
- luftitiam.
- luramentum contra jus amando validati sexp
- Iuramentum affertorium non est necessal de re honesta. & quando in eo commiti turinjuftitia.

De Iurejurando. 10. Iuramentum rei indifferentis non obligat. II. Patta invalida an , & quando juramen. to confirmentur. 12. luraments obligatio qualiter relaxetur. 13. luramentum regulatur secundum natus 15. ram actus, cui adjicitur, idque pluribus explicatur. a menia, 14, Actus alias validus, non invalidatur, fi iam de fiat contra juramentum. 16. Qui juravit se soluturum, an posuit comectere, mentis, 16. De referictione menta, remissive. usitati Uramentum recte definitur, quod is instillation vocatio divini testimonij ad fi-I dem dictis faciendam, vel promissium sirmandam. Fit autem hæe inocatio non tantum per verba contemodu a luoria, seu simpliciter invocatoria, ut mest mihi Deus; quam vere Deus vinobili en !! sed etiam per verba execratoria, §. Deus me puniat ; sic me Deus admita. " vet: & similia, nam parum intersquomodo petatur, ut Deus testionium suum declaret, Suarez de gione lib. I. cap. 12. n. 8. validat que tamen requiritur, quod alicommunitat, sed ad valorem juramenti suffice

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

Pars V. Mifech. Caput III. ficiet, fi etiam implicite id fiat, util fen quis juret pet animam suam, quia con qui tinet implicitam execrationem , Il qui Deus animam puniat, nisi verumit, prol quod dicitur. similiter si aliqui loqu fimpliciter dicat, jure, vel per mt. prince um quramentum affirmo, tacite De fint. um in testem vocare videtur. Qui deel hoe ipsum nomen & natura juri aliqu menti importat. Ubi tamen bent eund monet Suarez cit. lib. 1. c. 13. n. 4 annu cum hoe verbum juro in moralia vange ceptione fit indifferens ad verum ve fia fu fictum juramentum, & plerumqui um f quitalia verba profert, necdumin ur, u tentionem habeat actu jurandi, manu tantum paratum se esse demonstre oftene ad jurandum, ideò attendendas ell Qu circumstantias, ex quibus desum le? ci possit, quo sensu illa verba proliti dixeri fint, & lufficienter censebuntur adu fer, est juratoria, si per antecedentem sermo undant nem juramentum petitum sit, vell umen negotium, quod tractatur, juramen wegun Item non, solum verbis sed a trator tum postulet.

UNIVERSITÄTS BIBLIOTHEK PADERBORN III.

fiat, util signis juramentum præstatur; quod quia con quidem satis certum est circa eos, nem un qui loqui non possunt, verum etiam verumit probabilius affirmatur circa eos, qui si aliqui loqui possunt cum Cov. de pactis in el per m. princ. n. 6. dummodo talia signa cité De sint, que in communi acceptione ir. Qui declarent animum jurandi, ut si ab ura jura aliquo petatur juramentum, & is senen bent eundum consuetudinem loci capite 13. n. 4 annuat, digitos erigat vel librum Eporalise vangeliorum tangat. Ita quoque erum re sià subditis homagium seu juramenerumqu um fidelitatis & obedientiæ exigaedumin ur, usu receptum est, ut singuli per andi, manus porrectionem se id præstare monthe oftendant.

Quærunt DD, an lieitum sit jura- 2
s desum te ? cum Christus Matth. 5. expresse
ntur adu serit: Nolite jurare, sed sit sermo ventur adu ser, est est, non non, quod autem bis absit, vest amen S. Pont. in c. ets. Christus. de
suramen surejur. jurare ex se non esse rem ils sed suramen, cum & apud Sanctos verba
sit sed suratoria reperiantur. ut 2. ad Cor.

I. di-

404 Pars V. Miscell. Caput III.

in animam meam, ad Rom. I. testi vocas mibi est Deus & c. dictum autem Christens to California de juramento sinene derat cessitate, aut rationabili causa pre mize.

3 Quærunt prætered, an juramen dristi tum censeri debeat, fi quis per fidem lange - Suam, aut bonorem sacerdotalem, aut timar nobilitatis aliquid affirmet, vel pro-qua c mittat? hujusmodi interpositam sidem stem st habere vim juramentitenuerunt Fer aterin inus & Abbas in c. querelam. x. deju intent rejur.arg. c.ad aures.de his, qua vi me merpofi tusve causa fiunt. ubi habetur, quodulici renunciatio electionis ob Laicorum et Rel terrorem facta irrita censenscridebe bhon at, nisi juramente vel fide interposit suo ju confirmata fit. & in c. pervenit, de fraime dejusseribus. æque puniuntur Cleric, 4 noi qui promissionem sub Religiones lare e dei, quam juramenti violarunt. Sed W Gai dicendum est, cum Lessio de Iustiti du 1. G' Iure lib. 2. c. 42. n. 4. Cov. 11 Porrò pactes. parte 1. S. z. n. z. prædida ver obliga

ba non continere juramentum pro lies n

II. De Iuramentis. n inva prie di aum, quia per illa Deus non I. testi vocatur in testimonium, sed profemChri. lens tantim indicat, le omnino delisinene beratum, ac memorem fidei, consciusa pra miæ, & status sui loqui. Quod si tamen aliquis per sidem gramen Oristianam vel Catholicam, aut per Eper sidem langelium rem promitteret, vel afem, aut umaret, pro jurante haberi deberet, vel pro- qua centeretur authorem sidei in teem fiden la statuere, Les. & Con. cit. locis. runt Fe nterim, sieut ex ce. pro contraria x. deju intentia citatis satis apparet, talis avime Merpositio sidei, quam faciunt Eccleir, quod ultici sub suo honore sacerdotali, aicorum Religionis, item personæillustres ridebel bhonore suæ dignitatis in soro exsterposito juramennti loco acceptatur, uit, de stime in causis minonibus, in qui-Cleria, I non decet Ecclesiasticos facile gronest lare c. si quis presbyter, 2, 9.4 vident. Sed & Gail. lib. 2. obser. 59. Mynsing. Justina in 1. obser. 17. Cov. & Porrò juramentum ut sit licitum 4 La ver obligatorium debet habere tres im pro mes nimirum veritatem, judicium, at-

406 Pars V. Miscell, Cap. III.

atque justitiam c. animadvertendum nis v 5 22 9.2. Quod ad veritatem atti- præst net, illa utique in omni juramento puer. subesse debet, ne Deus in faisstait nitate testem invocetur. & quidem in jura berta mento promissorio duplex veritasin non si terveniat, necesse est, una intentionis seu veritas dicti, & altera execu. comir tionis, seu veritas facti, etenim peiju debet rium committitur non tantum, finon quanto serves, quod promittis, sed etiam, misqu si ab initio fervandi intentionem non mento habueris, quamvis ex post factoler malun ves; quia ejus rei, quæ secundum quit no & tuam intentionem falsa fuit, Deus I quis testem adduxisti. Iudicium quoquisdere l in jurando requiritur, id est, debiutetur a advertentia & deliberatio. unde for beut e tassis nonnunquam à perjurio excussidam santur qui malam consuetudino lisqui jurandi habent, & quandoque pravous, fra

cipitanter aliquid falsum sub jumuman

mento affirmant. Pueri etiamante caufe

annos di cretionis ex defeau judiaporuan

validum præstare juramentum prepugn;

queunt, post annos autem discretionen esse MIRC. & DE

I

De Iuramentis. 407 rendum nis validum quidem juramentum em atti. præstare possunt arg. c. 1. de delict. amento puer, in judicio tamen propter solemfalsitatis nitatem judiciorum ante annos puinjura bertatis ad juramentum adigendi ritas in non funt. c. pueri 2.2. 9.5. ntentio Institia denique juramentum execu comitari debet quia juramentu non n peiju lebet esse vinculum iniquitatis cap. m, si non quanto 18. de junejur. Unde in priletiam, misquotiescunque aliquid sub juranemnos mento promittitur, quod intrinsecè actoie malumest, & sine peccato fierine. cundum quit non obligat juramentum v.g. Deur i quis juret ulcisci injurram, vel ocquoqu'idere hominem. Idem est, si abju-, debutetur aliquod bonum vel virtuolum, nde sor beut exemplum ponitur in c. cum io excusuidam 12. S. illi verò de jurejur. de tudino Isqui jurârunt non loqui parentique pre dus, fratribus vel sororibus, aut eis ib juniumanitatis subsidium exhibere. qua amaoile causa etiam juramentum de non u judiaputuando vel fide jubendo tanquam um nesepugnans charitati proximo debitæ iscretionen else obligatorium, docet Abbas inc. fveron, s.jam d.t.

408 Pars V. Miscell. Caput. III.

Imò si juramentum ab initio sue rit injustum, non convalescet, tametsi ex postfacto causa iniquintis cesset. v. g. si quis stantibus primis sponsalibus juraverit aliam ducere, non tenebitur hoc juramento, li cet prior sponsa moriatur, juxta Ry 18. jur. in 6. non firmatur tradi temporis, quod de jure ab initio non subfistit Sanch de matrim.l. 1. dist. 50. 16. de jure

Præterea ex defectu justitienon seditati obligat juramentum factum contra tamen Ius publicum, quod ad publicamo due he litatem principaliter introductumelt, lo renu v.g. fi Judex juret, crimen etiam ma legulari nifestum fine accusatore non punit medici c. ad nostram 1 I. d. t. vel Clericus grvand juret, quod coram Judice laico lin Anc et gare velit, c. h diligenti 14. de for luris 1 compet. si enim non obligat juramen vamen tum in præjudicium terrij privati, il kccato mox dicem, multo minus obligabil avens p in præjudicium Reipublicæ. Notal isdenu ter autem dico fi lus publicum die 16 d. t. de tendat ad utilitatem publicani Tand senim directe respiciat utilitaten quiritu

laverii nem re

priv2

tiam

in cor

ulitati

dotes

li ipla

men e

pri

III.

ter-

privatorum, & tantum in consequenio fue iam publicam, valebit juramentum , tamin contrarium præstitum. sie pro uiquitailitate mulierum constitutum est, ous pridotes suas alienari non posse, etiamm dusi iplæ consentiant, servandum taento,limen erit juramentum, fi mulieres juta Reg. avenint, non revocare alienatios ftracti nemrei dotalis, c. cum contingat 28. zon sub-70,86 de jurejur. Item quamvis sucura hein non reditati renun iari non possit, valebit contra lamen renunciatio, qua filia acceptà camu dote hereditati paternæ sub juramenumest. lo renunciat. c. 2. de pactis in 6. quia m ma legulariter omne juramentum, quod punit medispendio salutis servari potest, lericus ervandum est. d. c. cum contingat. co lin Inc etiam, qui juramento promifit de son dures solvere, debet servare suum amentum, quia verò alter fine vati, il ceato accipere non pocest, ideò ligabil divens post impletum juramentum Notal sdenuò repetere valebit. c. debiton die 16d. t. videatur Zoes cod. tit. n. 53. licani Tandem ad Iustitiam juramenti 9 itaten quiritur, ne sit in præjudicium

AIO Pars V. Miscell. Caput III. effe tertii, nam res inter alios acta alis infta obesse non debet. ita invalide junt bonc Prælatus, quod non velit repetere catio bona Ecclesiæ ablata, vel quodeunque aliud contra utilitatem Ecclelle &c. niter facere. c. 2. CF c. sicut d. t. Sed lib. 4 lace, que de justicia juramenti dicun-1.16. tur, in juramento promissorio locum Qu habent, in juramento autem affertirio non est necessarium, ut materia Utrum sit honesta & justa, neque per sein nullus decens est, adferre Deum in testem vel ut facti turpis, si ita publica utilitas, vel fum se: magna causa requirat, sicuttestes lo loum, per adulterio aut homicidio produ que eo Stilicité jurant, quamvis de re turp une si testimonium præbeant. Observativ in vita 10men Suarez de Religione tom. 2. trath id imp de juramento, lib. 2. c.3. n.6, etiam it recte in juramento assertorio posse injusti 16. tiam committi, illudque fieri ille tiam tum, sinimirum, aliquis secretumijus, et proximi, ad quod celandum tenebariedem tur, sub juramento injuste prodatmentun Rei quoque indifferentis, que in furantis moraliter nec bona, nec mala fit, no partio

II.

ta aliis

è jurat

epetere

dieun-

ese juramentum obligatorium, adinstar voti de tali re concepti, nisi bono aliquo fine V. g. ad sui mortifiodeun cationem, vel peccati evitationem celest &c. intendatur, docent commu-Sed niter DD. apud Laym. in Theol. mor. lib. 4. tr. 3. c. 6. n. 3. Suar. d. l. 2. locum c.16. n. 4.

Quæstio est non levis momenti, I I afferto. nateria utrum pactum vel contractus de Iure er sein nullus confirmetur per juramentum, testem vel utrum iplum tantum juramentas, vel tum servandum sit? Si enim dicature estes lu solum juramentum servandum esse absprodu que eo, quod contractus confirmetur, re turp une siis, qui juravit, juramentum rvatti in vita non impleverit, heres ejus , math id implendum non tenebitur; quia etiam ut rece docet Suarez dictolib 2.c. 3 1. injusti 16. juramentum quidem obligat ri illia tiam heredibus, & successoribus cremmijus, eni juratur, sed non obligat hetenebatedem ejus, qui jurat; nam juraprodatmentum est personale, & animam iz inforantis non egreditur. z. In hac st, not uzstione esse distinguendum, an

Pars V. Miscell. Caput III. contractus fit invalidus in odium ceditoris, ita ut is fine peccato etiam veniali ex tali contradu aliquidac quirere non possit, prout fit in contractu usurario, aut metu vel dolo inito; vel an contractus tantum invalidetur in favorem debitoris, seut invalidatur alienatio rei dotalis, al minorennem pertinentis & similes; dring priori casu non confirmabitur contra an die Etus, sed ipsum tantummodo jura rem pi mentum servandum erit, vel ejus 18. privato laxatio petenda, ne Deus vane & te him pu mere in testem vocatus sit; imo post impletum juramentum repetitio ejus, lius ips quod ex tali juramento præstitumelt, confirme conceditur. dicto c. debitores. de luit pactis in gur. & c. ad audientiam 4 de his, 911 quo fili vi metus ve causa fiunt. Ad hunc pil lavit, d mum calum ctiam referent, h con plum p tractus ob publicam utilitatem im Cod, tatus fit. & exempla ponunt de patil mperal. non revocandi testamentum, pacto " enditio cessionis super viventis bereditate, "ontant donatione omnium bonorum, pæna por diam co falibus adjecta &c. Cov. in relect. "ponis quain

quam

J. I.

rum t

tum

blica

ligato

propo

leste i

Alte

De Iuramentis! m erequamvis. de pact. in 6. p. 2. in pr. & etiam 1. n. 8. Laym. d. l. c. 8. n. 4. veaid acum si evidenter constet, juramenn conum cedere in præjudicium Reipu-1 dolo bliez, jam superius diximus, id ob. im in ligatorium non esse. at in exemplis , ficut propositis DD. non sunt concordes, lis, ad ieste ipso Laym. d. l. vers. que demiles; drina, utique quia non satis constat contra an dicti actus principaliter ob favo-יאואף כ um publicum, vel potius ob savorem jus reprivatorum, & ex consequenti tanè & te um publicum à legibus irritati sint. rò post Altero casu videtur mihi probabi-10 ejus, sus ipsum contractum juramento umel, confirmari, ut extextu c. quamvis de de luite actis in 6. satis apparet, ubi pactum, quo filia hereditati paternæ renunne pre tavit, dicitur juramento sirmatum & h con plum pactum servari debere. & in L. Cod, si adversus venditionem. dicit e patt perator, minorent, qui adversus cto su conditionem rei sux juratam venit. ne, Montantum perjurium, sed etiam perhaffor ham committere, si persidiam, ergo lect. Sponitur, non tantum juramentum led

UNIVERSITÄTS BIBLIOTHEK PADERBORN

Pars V. Miscell. Caput III. sed etiam pactum valere. ment detur mihi addi posse alia multum tum efficax ratio, quod lex G. vilis irritans pacta vel contradus dicitu jure Naturæ & Gentium validos non prom comprehenderit, nec potuerit comquoru prehendere contractus juratos quate dorus quo f nus tales, hi enim propter religionen juramenti non cadunt sub jurisde quid a hoc ju ationem Civilem & sæcularem, led Ecclefiasticam. ficut in simili, ludicia Cir quamvis lex civilis pœnalis compre hendat omnes Cives Romanos, non landur tamen illos, qui etiam post talemle sit aper gem Ordines Clericales affumple lantis runt, tales enim quatenus nunc tale lantim ab initio non censebantur compre directe hensi, vel saltem postea exempli, son in bine etiam est, quod contradus rel proprià actus jurati, quamvis quoad execu ent, q tionem fint mixti fori, quoad cogni lulum, tionem tamen de viribus & valoreju los inc ramenti ad judicium Ecclefiasticum umquie spectent, c. licet mulieres. De jurepal. lanorm. Manto. in 6. c. ult. de foro comp. in 6. Quod attinet ad divisionem jura in in

misson

mel"

menti, frequenter hactenus infinua-Vi. um est, juramentum dividi in promulex G. misorium & assertorium, Promissorium deitur, quod ad confirmationem tradus promissionis, pollicitationis, seu los non quorumeunque contraduum & pat comquate dorum adiicitur. Affertorium verò gionem quo simpliciter sine promissione alijurisde quid affirmamus, vel negamus, & de m, sed hoc juramento assertorio in Processa simili, iudiciario potissimum negotium est.

ompre Circa relaxationem juramenti no-12 os, non landum est, quòd si juramentum demle staperte nullum, ut quia ex parte juimple lantis sine peccato quamvis veniali ne iales lantim observari non potest, vel quia ompre drede specat præjudicium tertii, empti, non indigebit absolutione, sed iurans Aus vel proprià autoritate contravenire poexect the, quia quod nullum inducit vincogni ulum, nullam absolutionem requirit lore ju dos inc. 2. in verbo absolvimus. 5 in c. stieum unquidam S. ultimo ubi Innoc. & jurejat. lanorm, de jurejur. facit textus in c. Manto. & c. si verd eodem t. licet aun jura in d. c. 2. & c. cum quidam. ju-

mel

Pars V. Miscell. Caput. III. AIG

rantes etiam in similibus juramentis juffi fuerint abfolvi, illa tamen abo. lutionem non fuisse proprie dicam, sed tantum declaratoriam nullitatis cum Glossa in eodem c. 2.n. tradit Zafilis d. t. n. 47.

Cæterum si juramentum ex parte jurantis fine peccato observari possi, fed tantum illicitum fit ex partecreditoris; vel sit dubium, utrumpio pter certas circumstantias, vel supervenientes causas aliquis ad jurandum teneatur? his cafibus absolutio altem ad cautelam peti debet, eamque superiores Ecclesiastici suis subditu in quos Iurisdictionem Episcopalem vel quasi Episcopalem habent, concedere possunt.

Juramentum autem in gratiam! licujus factum, ab eoque accepta tum validum & obligatorium ile solus remittere potest, in cujus savorem factum, & cui ex en jus quali tum est; & quamvis alias juramon. tum à solo jurante & soli Deo sadum mento Acut votum in rem evidenter melio. lieius

rem ripo pere. affift & cc

lijar cuius deret 10. n

etiam

Ce ellam testate remitt hendo

lerre p nicamu Prince

quand

left, ut ntorio trpelle

nec int 1& (u)

rem Randa,

II, mentis nabo. dictam, ullitatis, dit Zæe parté poffit, rte crem pro-Luper. andum tio falamque bditis palem , conccepta m ille

De luramentis. rem proprià authoritate commutatiposit, v. g. qui vovit aut juravit peregrinari certo die, potest illo die Mistere ægroto, ob eius charitatem & commoditatem : Secus verò est, signamentum alteri sactum sit, in wius præjudicium commutatio cederet. v. g. qui juravit Titio donare 10. non potest donare pauperi: ut tiam præced. Cap. dictum. Censent tamen DD, aliquando eiam juramentum validum per potestates Ecclesiasticas & temporales remitti posse saltem indirecte subtrahendo seilicet materiam; idque tune quando alieui ex caula Ius suum aulene possunt. seut ita in c. excommunicamus S. moneantur de hareticis. tiama Princeps per censuras cogi pout, ut expellat hæreticos de suo teritorio, & si propter negligentiam in favo. apellendo excommunicatus suerit, quali lecintra annum satisfecerit, Vasalamen & subditi ejus per Papam à jurafactom mento fidelitatis absolvantur, & termelio. Aeius Catholicis exponitur occurem Randa,

Pars V. Mifcell. Caput III.

Idem eft, si ex qualibet alia causa dignitate amoveatur is, cui subditi ratione officii adftricti erant. Pariter quidquid fit, an juramentum mett extortum valeat, quod plerique affirmant propter tex. inc. f verò 8.00 Iure jur. & quod metus, ficut non tollit simpliciter consensum l. simu. lier. S. 5.ff quod metus cansa. ita nec tollat ipso jure, saltem regulariter, obligationem, Magistratus tamen qui contractum ex causa metus rescindere, etiá partem ad relaxandum juramentum adigere potest, vel 00 ledictu nolente etiam iple Magistratus reladeeluc xare, & tali casu factum judicis lum, & habebitur pro facto partis. arg. L. min ob caufam. C. de evict. le Conve

13 Demum perquam notabile ell, i de n quod juramentum soleat regulari se cundum naturam actus cui adiicitur, onation assumat illas conditiones, qua sua natue team ra insunt illi actui. E. g. juravi du u dona cere Titiam, non tenebor, si notabi gratitu lis mutatio accidat, ur quia desor mientia matio, fornicatio, depauperatio lu loris.

perye.

per

Iten

ravi

di re

Sane

mus.

Nav.

juran

le sin

Eccles

gionei

tum ex

magis

wi fecil

caula fubditi Pariter metu que afò 8. De it non . fimne ita nec us re-

III.

De Iuramentis. pervenit, c. quemadmodum de lurejur. ltem ex communi sententia, qui juravit aliquam ducere, potest ingredi religionem ut præcenti Cap. ex Sanch. lib. 1. disp. 43. 9. 1. retulimus, cui non obstat, quod docet Nav. Consil. 4. de Regular. Alumnum jurantem servitia Ecclesiæ, non posle sine ficentia Ordinarij, qui jura lariter, Ecclesiæ administrat, ingredi Religionem, eo quod jus alteri quæsium ex juramento non possit in opus indum magis pium commutari, ut paulò anvel co edicum: Nam diversitatis ratio inrela delucet, quod sit de natura sponsaudicis lum, & matrimonii, ut per ingresg. L. min Religionem dissolvantur. t. t. "Convers. Conjug. ron autem idem e est, de natura alumnatus. Similiter, ri se promissionem, aut rur, onationem juratam, , non prohibenatur ream revocare ex illis causis, quii du u donatio revocatur, nimirum ob gratitudinem donatarii, vel superesor mientiam liberorum ex parte doo lu noris, t. t. C. de revoc. don. Ratio

420 Pars V. Miscell. Caput. Ill. est, quia juramentum non extendit, sed tantum intendit obligationem, hoe est, non facit, ut obliget in plus, sed ut firmins. quæ quidem ratio o. ptime procedit in actibus ctiam fine juramento validis; at verò difficile videtur, quomodo in actibus ipsojure invalidis, & tantum juramento confirmatis jurans non obligeturin plus, cum fine Inramento ad nibil ob. ligaretur? hue commodissime ser vit nostra ratio supra posita, quod jurans quidem fine iuramento, fuild ed nibil obligatus, & cum juramen trov. c. to in plus, si solum lus Civile spede | mum mus, non verò si lus narurale au latione Gentium, juxta quod regulatur adus lore al juratus, cui quatenus jurato non ob conclu eft, ut c fuit Iuris Civ. irritatio.

Ex eodem principio, quodjun latione I 4 mentum non immuter naturam ! in pign Aus, inferunt, quod a Aus, qui fullet ur illa cessante juramento validus, valeat, lis, qua tametsi factus sit contra Iuramentum nostram de co non faciendo præstitum, italio, qua valet matrimonium contradum contrac

contra

contr

alia co

vendi

contra

dition

quoties

vis p.

vis int

& perj

prab. n

jur.n.

11.6.

Tra

De luramentis.

II.

nait,

nem,

plus,

1000

n fine

fficile

lo ju-

mento

turin

il ob.

è ser-

421

contra sponsalia jurata prius cum alia contracta, c sicut 22. x. de sponsal. venditio cum traditione tertio facta, contra venditionem juratam sine traditione prius alteri factam. gl. inl. quoties C. de vei vind. Cov, in c. quamvis p. 1. S.A.n. g. de pact. in 6. quamvis interim talis haud dubie peccet, & perjurus fir. Pan. in c. dilecto. De prab. n. 17. & in c. intellecto de Iureper. n. 8. Suar. de luram. lib. 2. c. 19. quod 1. 6.

Tractat etiam Fachin. lib. 1. Con-15 fuillet amen trov. c. 7. an, qui juravit le solutupede winm, possit opponere compenle au laionem, fi ex alia caula fibi à crediradus lorealiquid debeatur? & assirmative on ob concludit, quia de natura solutionis ell, ut censeatur quoque per compendjunt lationem fieri l. si debitor, ff. qui pot. am 1 in pign, l. dedisse De V. S. mihi videfullet ur illa sen entia multum rationabivalest, is, quæ distinguit cum Pan. inc, ad entum nostram 7. de Iurejur. n. 3. an obligaim it lo, quæ sit materia compensationis, adum contracta suerit ante juratam soluticontra nem

422 Pars V. Misechl. Caput III.

onem, vel an postea; priori cali non habebit locum compensatio, quia juramentum recipit interpretationem ex mente paciscentium, & præcipuè ejus, qui illud sibi curat præstari. c. quacunque arte. 22.9.5. quacunque arte verborum quisque ju ret, ait D. Greg. Deus tamen italm accipit, sicut ille cui juratur. Sed si obligatio sit prius contrada, & ab altero non ignorata, utique menssiit ejus qui juramentum procuravit, non ficam, sed veram realem solutionen sibi sieri: nam alias plerumque su stra exegisset juramentum de solven. do, cum solutio compensatoria per viam retentionis fuerit in lua propria potestate, ut vel parum consideo ranti patebit. Altero autem calu procedet compensatio tanquam non prævisa, & ideò juramento non er clusa, sed in natura solutionis com prehensa, nisi fuerit talis obligatio, quæ potuit tempore juramenti pra videri, sicut est casus in d.c. ad nostra Esset hie ansa de restrictionibus mentalibus.

UNIVERSITÄTS BIBLIOTHEK PADERBORN do lici led in a videati 12. q.

Laym.
13. Gret, de

na cau

Dp Iuramentis.

i calu

fatio,

erpre.

tium,

curat

9.5.

140 140

ita boc

Sed fi

& ab

ns fuit

it, non

onem

e fru-

olven.

a per

a pro

nside

calu

non r

n cl-

com.

atio,

prz.

oftian

men.

libus.

talibus aliquid dicendi, an & quan-16 do licitæ fint, ac à perjurio excusent, ledinaliam occasionem differimus, videatur Nav. in can bumana aures 12. 9. 5. Sanch. lib. 3. mor. cap. 6. Laym, in Theol. mor. lib. 4 tr. 3.c. 13. & c. 14. n. 7. Zoel. ad tit. Demet, de Iurejur. n. 85. ubi ex maga causa amphibologicum sermonem à mendacio & perjurio exculant.

